

ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/ว ๖๐๖๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ๒๕๖๔

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต / ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/ว ๖๘๘๙
ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/ว ๒๗๙๒
ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

๓. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/ว ๖๔๕๒
ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา
ประจำปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

๒. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบรายงานบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ตามข้อ ๒.๑ และ ข้อ ๒.๒ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แจ้งให้สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต/สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการสำรวจ รวบรวม ตรวจสอบคุณสมบัติ
ผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลาประจำปี และบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม
การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (INSIGNIA_OBEC Ver. ๒) พร้อมจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา
เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลาประจำปี ให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติอยู่ในเกณฑ์
ที่จะได้รับการพิจารณา และ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ และ ๓ ได้แจ้งให้ดำเนินการพิจารณาอย่างเคร่งครัด
ถึงองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ เป็นผู้มีความประพฤติดี มีความอดสาหะ ซื่อสัตย์สุจริต เอาใจใส่ต่อหน้าที่
อย่างดียิ่ง เป็นผู้ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ว่าเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือ
สาธารณชน จนถึงขนาดสมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเป็นผู้มีทัศนคติที่ดี
และจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันหลักของชาติ โดยตรวจสอบข้อมูล
คุณสมบัติของผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทุกกรณี ทุกราย และทุกชั้นตรา แล้วจัดทำบัญชี
รายชื่อผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เคยได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
หรือการปฏิบัติงานในรอบ ๕ ปี ที่ผ่านมา ต่ำกว่าระดับดี (พอใช้ / ต้องปรับปรุง) และบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอ
ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีอาญา
เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์และวิธีการกลั่นกรองการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้รัดกุมยิ่งขึ้น นั้น

/ สำนักงานคณะ ...

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ๒๕๖๔ ให้กับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการในสังกัด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และแล้วเสร็จภายในเวลาที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด จึงได้จัดทำแนวปฏิบัติ พร้อมหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ๒๕๖๔ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ และขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต/สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษดำเนินการ ดังนี้

๑. สำรวจ รวบรวม และตรวจสอบคุณสมบัติผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลาในสังกัด ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามระเบียบแนวปฏิบัติ ในการเสนอขอพระราชทาน พร้อมจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาตามรายละเอียด รูปแบบ และจำนวน ที่กำหนด ทั้งนี้ ขอให้ตรวจสอบค่านำหน้าชื่อ ชื่อตัว และชื่อสกุล รวมทั้งเลขประจำตัวประชาชนให้ถูกต้อง

๒. ตรวจสอบข้อมูลผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ทุกกรณี ทุกราย และทุกชั้นตรา (ตาม ข้อ ๑) หากพบว่ารายใดเคยได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการ หรือปฏิบัติงานในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๑ เมษายน ๒๕๕๙ - ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓) ต่ำกว่าระดับดี (พอใช้ / ต้องปรับปรุง) หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยและถูกตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีอาญา ขอให้พิจารณาอย่างเคร่งครัด ถึงองค์ประกอบ ๓ ประการ ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด และหากพิจารณาแล้วยังประสงค์จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้กับบุคคลดังกล่าว ให้จัดทำแบบรายงานบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามข้อ ๒.๑ และ ข้อ ๒.๒ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ส่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

อนึ่ง สำหรับการดำเนินการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ๒๕๖๑, ปี ๒๕๖๒ และ ปี ๒๕๖๓ อยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบผลการพิจารณาแล้ว จะแจ้งให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัมพร พินะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 ศึกษาราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
 กลุ่มเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารบุคคล
 โทร.๐ ๒๒๘๘ ๕๖๕๗, ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๕๘
 โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๙๙๒

แนวปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา
ประจำปี ๒๕๖๔
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ที่	แนวปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทาน	คำชี้แจง
๑	กำหนดระยะเวลาการส่งเรื่องเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลาประจำปี ๒๕๖๔ ให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการในสังกัด	๑. ให้ สพท./สศศ. และสำนัก/หน่วยงาน ส่งเรื่องพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานไปยัง สพฐ. (สพร.) ภายในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ๒. กรณีมีผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ชั้น ชั้นยศ สูงขึ้น และมีคุณสมบัติอื่นครบตามหลักเกณฑ์ที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ให้ส่งเรื่องพร้อมเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมไปยัง สพฐ. (สพร.) ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔
๒	กรณีผู้มีความสมบัติที่จะได้รับการเลื่อนขั้นตราสูงขึ้นในปีเกษียณอายุราชการ	กรณีเป็นผู้ที่จะเกษียณอายุราชการในปี ๒๕๖๔ ขอให้ สพท./สศศ. และสำนัก/หน่วยงาน ส่งเรื่องพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการเสนอขอพระราชทานไปยัง สพฐ. (สพร.) ภายในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๓	การนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งหรือการรับราชการ จนถึงวันก่อนวันพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน	ให้นับระยะเวลาถึงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๔	การได้รับเงินเดือนขั้นต่ำหรือเงินเดือนขั้นสูง ตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ	ต้องเป็นเงินเดือนขั้นต่ำหรือเงินเดือนขั้นสูงที่ได้รับภายในวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๔
๕	การนับระยะเวลารับราชการครบ ๒๕ ปี เพื่อเสนอขอพระราชทาน เหรียญจักรพรรดิมาลา	การนับระยะเวลารับราชการ ครบ ๒๕ ปี หมายถึงผู้ที่ได้รับการบรรจุไม่หลังวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๙ (ยกเว้น ผู้ที่เกษียณอายุราชการ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ให้นับระยะเวลาการรับราชการถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ หรือ บรรจุก่อนวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๙)

ที่	แนวปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทาน	คำชี้แจง
๖	<p>การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เลื่อนชั้นตราสูงขึ้น ให้แก่ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กรณีครบระยะเวลาการได้รับพระราชทานฯ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ หรือ ๕ ปีบริบูรณ์</p>	<p>ในการเสนอขอพระราชทานในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ให้นำระยะเวลา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. กรณีครบ ๓ ปี บริบูรณ์ หมายถึง ผู้ได้รับพระราชทานฯ ไม่หลังปี ๒๕๖๑ ๒. กรณีครบ ๕ ปี บริบูรณ์ หมายถึง ผู้ได้รับพระราชทานฯ ไม่หลังปี ๒๕๕๘
๗	<p>ไม่สมควรเสนอขอพระราชทานให้กับบุคคล ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ผู้ที่เคยได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานในรอบ ๕ ปี ที่ผ่านมา (๑ เมษายน ๒๕๕๙ - ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓) ต่ำกว่าระดับดี (พอใช้/ต้องปรับปรุง) (ยกเว้น กรณี แรกบรรจุ การลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดุงาน ทัศนศึกษา หรือลาป่วย ซึ่งอยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชา ให้เสนอขอได้พร้อมระบุเหตุผล) ๒. ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยและได้มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการเพื่อสอบสวนแล้ว หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีอาญา <p>อนึ่ง หากพิจารณาแล้วยังประสงค์จะเสนอขอพระราชทานฯ ขอให้จัดทำบัญชีรายชื่อดังกล่าว ลงในแบบ คร. ๒.๑ และ คร. ๒.๒ พร้อมรับรองว่า ผู้เสนอขอทุกรายเป็นผู้มีคุณสมบัติตามระเบียบฯ และองค์ประกอบ ๓ ประการที่กำหนด</p>	<p>องค์ประกอบ ๓ ประการ ที่ สลค. กำหนดให้พิจารณาอย่างเคร่งครัด คือ จะต้องเป็นผู้มีความประพฤติดีมีความอดสาหัส ซื่อสัตย์สุจริต เอาใจใส่ต่อหน้าที่ อย่างดีเยี่ยม เป็นผู้ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงาน ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ว่าเป็นประโยชน์ แก่ราชการหรือสาธารณชน จนถึงขนาดสมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันหลักของชาติ</p>

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ๒๕๖๔
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ก. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

๑. คุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ๑.๑ เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย
- ๑.๒ เป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติงานราชการ หรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ด้วยความอุทิศหา ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง
- ๑.๓ เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- ๑.๔ หากเป็นลูกจ้างประจำ ต้องเป็นลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ (แต่ไม่หมายความถึงลูกจ้างเงินทุนหมุนเวียน) และเป็นลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นลูกจ้างโดยตรงหมวดฝีมือ หรือลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะงานเหมือนข้าราชการ

๒. หลักเกณฑ์การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ๒.๑ ให้เริ่มขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลับกัน โดยเลื่อนชั้นตราตามลำดับจากชั้นล่างสุด (ชั้นที่ ๗) จนถึงชั้นสูงสุดตามลำดับ โดยให้พิจารณาถึงตำแหน่ง ระดับ ความดีความชอบของผู้เสนอขอพระราชทานฯ ดังต่อไปนี้

ชั้นสายสะพาย

ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	(ม.ป.ช.)
ชั้นสูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ	(ม.ว.ม.)
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	(ป.ช.)
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	(ป.ม.)

ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย

ชั้นที่ ๒	ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก	(ท.ช.)
ชั้นที่ ๒	ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย	(ท.ม.)
ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์ช้างเผือก	(ต.ช.)
ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย	(ต.ม.)
ชั้นที่ ๔	จตุรตาภรณ์ช้างเผือก	(จ.ช.)
ชั้นที่ ๔	จตุรตาภรณ์มงกุฎไทย	(จ.ม.)
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	(บ.ช.)
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	(บ.ม.)
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองช้างเผือก	(ร.ท.ช.)
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองมงกุฎไทย	(ร.ท.ม.)
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินช้างเผือก	(ร.ง.ช.)
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินมงกุฎไทย	(ร.ง.ม.)

๒.๒ ขอพระราชทานในปีติดกันไม่ได้ เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการขอพระราชทานตามหลักเกณฑ์ในบัญชีท้ายระเบียบที่ต่างบัญชีกัน

(๒) เป็นการขอพระราชทานตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ หรือ

(๓) เป็นการขอพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบดีเด่น กล่าวคือ ปฏิบัติหน้าที่ฝ่าอันตรายหรือปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นงานสำคัญยิ่งและเป็นผลดีแก่ราชการหรือสาธารณชนหรือคิดค้นสิ่งหรือวิธีการอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประเทศชาติได้เป็นผลสำเร็จ โดยให้ระบุความดีความชอบให้เด่นชัดว่าได้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ยิ่งประการใด เมื่อใดและได้ผลดีอย่างไร

๒.๓ หากผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถูกลงโทษทางวินัยในปีที่ขอพระราชทาน ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทานอีก ๑ ปี ยกเว้นโทษภาคทัณฑ์

๒.๔ หากผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและถูกตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว หรือกระทำผิดอาญา และอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญาในชั้นศาล แม้อคดียังไม่ถึงที่สุด (เว้นแต่ความผิดหลุโทษหรือความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว) ให้แจ้งพฤติการณ์ดังกล่าวให้ทราบด้วย โดยคณะกรรมการอาจมีมติให้รอการพิจารณาการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับผู้นั้นไว้ก่อนก็ได้

๒.๕ ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ต้องพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุราชการในปีใด ให้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีที่พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย

๒.๖ เงื่อนไขและกำหนดระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา

(๑) **ข้าราชการ**

- **กรณีเริ่มต้นขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์** ข้าราชการจะต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (ข้าราชการที่จะเริ่มเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องได้รับการบรรจุเข้ารับราชการก่อนวันที่ ๒๙ พฤษภาคม) โดยจะเริ่มขอพระราชทานฯ ในชั้นตราใด ให้พิจารณาจากการดำรงตำแหน่งและระดับ/วิทยฐานะที่ข้าราชการผู้นั้นดำรงอยู่ในปีที่ขอพระราชทานฯ และเงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา

- **กรณีขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เลื่อนขั้นตรา** ข้าราชการที่เคยรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาแล้ว จะเสนอขอพระราชทานฯ เลื่อนขั้นตราได้ก็ต่อเมื่อดำรงตำแหน่งและระดับ/อันดับ เป็นไปตามเงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา และจะเสนอขอพระราชทานฯ ในปีติดกันไม่ได้ โดยระเบียบฯ ได้กำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตราในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ตามบัญชี ๔๑ ท้ายระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

(๒) **ลูกจ้างประจำ** ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (หมายถึงต้องได้รับการเริ่มจ้าง ก่อนวันที่ ๒๙ พฤษภาคม) โดยมีกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตราในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ตามบัญชี ๑๕ ท้ายระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

(๓) **พนักงานราชการ** ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (หมายถึงต้องได้รับการเริ่มจ้าง ก่อนวันที่ ๒๙ พฤษภาคม) โดยมีกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตราในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ตามบัญชี ๓๒ ท้ายระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

๓. การดำเนินการและเอกสารประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓.๑ การดำเนินการ

- (๑) สำรวจ รวบรวม ตรวจสอบคุณสมบัติเกี่ยวกับตำแหน่ง ระดับ และความดีความชอบของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขและกำหนดระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา โดยเคร่งครัด และให้เสนอขอพระราชทานฯ ให้เป็นปัจจุบันตามปีที่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการมีคุณสมบัติครบถ้วน หากข้าราชการหรือลูกจ้างประจำคนใดที่ไปช่วยราชการ หรือไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ที่ต้นสังกัดเดิม ให้สถานศึกษา/หน่วยงานที่ไปช่วยราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ประจำ เสนอขอพระราชทานฯ ในปีที่มีคุณสมบัติครบถ้วนให้ด้วย
- (๒) บันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (INSIGNIA_OBEC Ver. ๒) พร้อมจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลาประจำปี ตามแบบและจำนวนที่กำหนด เพื่อประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานฯ โดยจะต้องกรอกข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วนและชัดเจน
- (๓) ตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากลับกรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลาประจำปี
- (๔) เสนอ ผอ.สพท. / ผอ. สศศ. หรือผู้รักษาการแทนลงนามบัญชีคุณสมบัติฯ (แบบ ขร ๔ และ แบบ ลจ ๓) หน้าสุดท้ายของแต่ละขั้นตรา
- (๕) จัดส่งเอกสารตามแบบและจำนวนที่กำหนด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล และรายงานการประชุม คณะกรรมการกลับกรองคุณสมบัติฯ จำนวน ๑ ชุด ถึงกลุ่มงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักพัฒนา ระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อตรวจสอบ และดำเนินการได้ทันเวลาตามที่ระเบียบฯ กำหนด
- (๖) เมื่อประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ตรวจสอบรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษาได้จาก www.mratchakittha.soc.go.th และบันทึกรายการขั้นตรา และปีที่ได้รับพระราชทานฯ ลงในแฟ้มประวัติข้าราชการฉบับของสถานศึกษา/หน่วยงาน ให้เป็นปัจจุบันด้วย

๓.๒ เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- (๑) ชั้นสายสะพาย เอกสารประกอบการเสนอขอฯ จำนวน ๓ ชุด (เรียงลำดับ ดังนี้)
 - ๑.๑) สำเนาบัตรข้าราชการหรือบัตรประจำตัวประชาชน
 - ๑.๒) สำเนาทะเบียนบ้าน
 - ๑.๓) คำสั่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ / เชี่ยวชาญ
 - ๑.๔) สำเนาประกาศราชกิจจานุเบกษา หรือ สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง (กรณี ขอชั้น ป.ม. ส่งสำเนา ชั้น ท.ช. เป็นต้น)
 - ๑.๕) คำสั่งเลื่อนเงินเดือนฉบับปัจจุบัน
 - ๑.๖) สำเนา ก.พ. ๗ หรือ ก.ค.ศ. ๑๖ (ตั้งแต่บรรจุ จนถึงปัจจุบัน)
 - ๑.๗) หนังสือรับรองความประพฤติ จำนวน ๑ ฉบับ (ผอ.สพท. หรือผู้รักษาการแทนลงนาม เท่านั้น)
 - ๑.๘) การขอสายสะพายกรณีพิเศษ (บำนาญ) ให้แนบแบบรายงานความดีความชอบ จำนวน ๓ ชุด

/ (๒) ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย ...

(๒) ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย เอกสารประกอบการเสนอขอฯ ทุกชั้นตรา จำนวน ๑ ชุด ดังนี้

๒.๑ กรณีข้าราชการ

- (๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน
- (๒) สำเนา ก.พ. ๗ หรือ ก.ค.ศ. ๑๖ (ตั้งแต่บรรจุ จนถึงปัจจุบัน)

๒.๒ กรณีลูกจ้างประจำ

- (๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน
- (๒) สำเนาทะเบียนลูกจ้าง (ตั้งแต่บรรจุ จนถึงปัจจุบัน)

๒.๓ กรณีพนักงานราชการ

- (๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน
- (๒) สำเนาสัญญาจ้าง (ต้องเป็นสัญญาที่ทำต่อเนื่องมาโดยตลอด นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงปัจจุบัน)

เอกสารสำเนาที่แนบจะต้องมีความชัดเจน สามารถอ่านและตรวจสอบได้ พร้อมลงนามรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับตามแบบที่กำหนด

ข. การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)

เหรียญจักรพรรดิมาลา เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแก่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี (ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔)

๑. หลักเกณฑ์ในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

- ๑.๑ เป็นข้าราชการและรับราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี หมายถึง ข้าราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งราชการ
- ๑.๒ เป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยมาโดยตลอด หมายถึง ข้าราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติตนเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงปีที่เสนอขอพระราชทาน โดยมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้
 - ๑) ต้องเป็นผู้ไม่เคยกระทำความผิดวินัย ถูกทำทัณฑ์บน หรือมีหนังสือว่ากล่าวตักเตือน
 - ๒) ผู้ที่กระทำความผิดและได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายล้างมลทิน (ซึ่งเป็นการล้างเฉพาะโทษที่ได้รับ ไม่ใช่การล้างความผิด) ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทาน และจะเริ่มนับระยะเวลาราชการ ๒๕ ปีใหม่ เพื่อเสนอขอพระราชทาน ร.จ.พ. ไม่ได้
 - ๓) ผู้ที่เคยถูกลงโทษไล่ออก ให้ออก หรือปลดออกจากราชการ แต่ได้อุทธรณ์จนกลับเข้ารับราชการ หากปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา สามารถเสนอขอพระราชทานได้ แต่หากได้กระทำความผิดแต่มีเหตุให้ได้รับการยกโทษ ไม่ถือว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย
 - ๔) กรณีผลการสอบสวนทางวินัยสิ้นสุดแล้วปรากฏว่าไม่มีความผิด หากไม่มีมลทินมัวหมองในกรณีถูกสอบสวน สามารถเสนอขอพระราชทานได้
 - ๕) กรณีข้าราชการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน ต้องพิจารณาว่าเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการหรือไม่ เช่น ลาป่วย ลากิจ หรือมาสาย เกินกำหนด

- ๖) หากต้องคำพิพากษาว่ากระทำผิดอาญาโดยเจตนา ถือว่าขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทาน รวมถึงกรณีกระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และเข้าข่ายว่ามีได้เป็นการรับราชการมาด้วยความเรียบร้อย
- ๗) กรณีข้าราชการถูกร้องเรียน ซึ่งไม่เกี่ยวหรือสืบเนื่องจากการปฏิบัติราชการ หากส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็สามารถเสนอขอพระราชทานได้
- ๘) กรณีถูกกล่าวหาหรืออยู่ระหว่างดำเนินคดี หากข้อเท็จจริงยังไม่เป็นที่ยุติว่าเป็นผู้ที่กระทำผิดหรือไม่ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดชะลอการเสนอขอพระราชทานไว้ก่อน หากต่อมามีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าไม่เป็นผู้กระทำผิด สามารถเสนอขอพระราชทานได้
- ๙) ผู้ที่เคยได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการต่ำกว่าระดับดี (พอใช้/ต้องปรับปรุง) ไม่สมควรเสนอขอพระราชทาน ยกเว้น กรณี แรกบรรจุ ลาศึกษาต่อ ผูกอบรม ดูงาน ทัศนศึกษา หรือลาป่วยซึ่งอยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชา หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็สามารถเสนอขอพระราชทานได้

๑.๓ การนับเวลาราชการ ๒๕ ปี ให้นับเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นรวมกันครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ โดยให้เริ่มนับจากวันบรรจุเข้ารับราชการจนถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของปีที่เสนอขอพระราชทานฯ (กรณีทีลาออกแล้วกลับเข้าปฏิบัติราชการ ให้นับเวลาราชการก่อนลาออก และเวลาที่กลับเข้าปฏิบัติราชการรวมกันให้ได้ครบเวลา ๒๕ ปีบริบูรณ์)

๒. การดำเนินการ

- ๒.๑ ให้ข้าราชการที่มีคุณสมบัติครบถ้วนแต่ละคนกรอกรายละเอียดในแบบประวัติสำหรับเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา (แบบ ร.จ.พ.) ลงนามเจ้าของประวัติด้วยปากกามือกสีน้ำเงิน จำนวนคนละ ๓ ฉบับ ให้ถูกต้องครบถ้วนตามตัวอย่างที่กำหนด
ทั้งนี้ การกรอกรายละเอียดของผู้ขอฯ จะต้องเป็นความจริงและถูกต้องตรงกับ ก.พ.๗ หรือ ก.ค.ศ. ๑๖ หรือสมุดประวัติ มิฉะนั้นจะถือว่ารายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
- ๒.๒ ให้สถานศึกษา รวบรวมแบบประวัติฯ (แบบ ร.จ.พ.) และตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และจัดส่งข้อมูลให้ สพท./สศศ. เพื่อดำเนินการ
- ๒.๓ ให้ สพท./สศศ. รวบรวม ตรวจสอบคุณสมบัติ พร้อมจัดทำแบบบัญชีแสดงคุณสมบัติของข้าราชการที่เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา (แบบ ขร ๗) พร้อมดำเนินการรวมเรื่องกับการเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ในข้อ ๓.๑ การดำเนินการ ข้อ (๒) ถึง (๖) ด้วยกัน (บันทึกข้อมูลในโปรแกรม / ตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง / เสนอลงนาม/ จัดส่งเอกสาร / ลงราชกิจจานุเบกษา)

๓. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)

- ๓.๑ แบบประวัติสำหรับเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา (แบบ ร.จ.พ.) จำนวน ๓ ชุด
- ๓.๒ สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ชุด
- ๓.๓ สำเนา ก.พ. ๗ หรือ ก.ค.ศ. ๑๖ (ตั้งแต่บรรจุ จนถึงปัจจุบัน) จำนวน ๑ ชุด

บัญชีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประจำปี 2564 ที่เคยได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงาน
 ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา (1 เมษายน 2559 - 1 ตุลาคม 2563) ต่ำกว่าระดับดี (พอใช้/ต้องปรับปรุง)
 ของ สำนัก.....

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ชั้นตรา	ระบุเครื่องหมาย (/) ในรอบที่ผลการประเมิน "ต่ำกว่าระดับดี"								หมายเหตุ (ชี้แจงเหตุผลเพิ่มเติม)		
				เม.ย.59	ต.ค.59	เม.ย.60	ต.ค.60	เม.ย.61	ต.ค.61	เม.ย.62	ต.ค.62		เม.ย.63	ต.ค.63

หมายเหตุ 1. ขอให้ตรวจสอบข้อมูลผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประจำปี 2564 ทุกกรณี ทุกสาย และทุกชั้นตรา หากพบว่ามีบุคคลใดที่มีค่าคะแนนในรอบผลการประเมิน "ต่ำกว่าดี" ในที่นี้ หมายถึง ผู้ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับ **พอใช้ / ต้องปรับปรุง** ขอให้ชี้แจงเหตุผลเพิ่มเติม จำแนกเป็นรอบๆ ไป และให้พิจารณาถึงองค์ประกอบ 3 ประการที่ สลค. กำหนด อย่างเคร่งครัดประกอบการพิจารณาดำเนินการด้วย

2. กรณีที่ไม่มีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ตามกรณีข้างต้น ให้ระบุลงในช่องหมายเหตุ ว่า "ไม่มี"

ขอรับรองว่าข้อมูลถูกต้อง

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

สำนัก

วันที่ / /2563

บัญชีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี 2564 ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีอาญา
ของ สำนัก

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ชั้นตรา	ระบุเครื่องหมาย (/) ตามกรณีความผิด		หมายเหตุ (ให้ระบุกรณีความผิด และความคืบหน้าในการดำเนินการ)
				ถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัย	อยู่ระหว่าง ถูกดำเนินคดีอาญา	

- หมายเหตุ 1. ขอให้ตรวจสอบข้อมูลผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประจำปี 2564 ทุกกรณี ทุกสาย และทุกชั้นตรา หากพบว่ามีบุคคลเข้าข่ายถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ในที่นี้ หมายถึง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบสวน ข้าราชการแล้ว และขอให้ระบุกรณีความผิด และความคืบหน้าในการดำเนินการ พร้อมส่งสำเนาคำสั่งและเอกสารหลักฐาน ที่เกี่ยวข้องด้วย และให้พิจารณาถึงองค์ประกอบ 3 ประการ ที่ สลค. กำหนด อย่างเคร่งครัดประกอบการพิจารณา ดำเนินการด้วย
2. กรณีที่ไม่มีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ตามกรณีข้างต้น ให้ระบุลงในช่องหมายเหตุ ว่า "ไม่มี"

ขอรับรองว่าข้อมูลถูกต้อง

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

สำนัก

วันที่ / /2563

**หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์**

.....

1. ชั้นตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ มี 7 ชั้นตรา ดังนี้

ชั้นที่ 1 ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ (ป.ภ.)

ชั้นที่ 2 ทุตติยดิเรกคุณาภรณ์ (ท.ภ.)

ชั้นที่ 3 ตติยดิเรกคุณาภรณ์ (ต.ภ.)

ชั้นที่ 4 จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ (จ.ภ.)

ชั้นที่ 5 เบญจดิเรกคุณาภรณ์ (บ.ภ.)

ชั้นที่ 6 เกรียงทองดิเรกคุณาภรณ์ (ร.ท.ภ.)

ชั้นที่ 7 เกรียงเงินดิเรกคุณาภรณ์ (ร.ง.ภ.)

2. กระบวนการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์มี
กฎหมายระเบียบใดที่เกี่ยวข้องบ้าง

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ กฎหมายกำหนดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ
เงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง
ดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.2538 ซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2538 ดังนั้น กระบวนการ
เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ จึงมีกฎหมายและระเบียบ
ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

(1) พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.2534

(2) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง
ดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.2538

(3) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยแบบหนังสือรับรองผลงานและแบบหนังสือรับรอง
แสดงรายการการบริการทรัพย์สิน และการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบและ
กลั่นกรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.2538

(4) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดรายชื่อนิติบุคคลที่ส่วนราชการรับรองผลงานของ
ผู้กระทำความดีความชอบต่อนิติบุคคลนั้น ๆ ได้ และรายชื่อนิติบุคคลที่สามารถออกหนังสือ
รับรองแสดงรายการการบริการทรัพย์สินให้แก่นิติบุคคลผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในหนังสือรับ
รอง และหน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.2538

(5) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2545 ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0207/ว 112 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2545 เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคล หรือคณะบุคคลซึ่งกระทำความดีความชอบ กรณีมีผลงานในการผลักดันให้นิติบุคคลหรือคณะบุคคลบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์

3. หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และแนวทางในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.2538

3.1 ลักษณะการกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1.1 การกระทำความดีความชอบที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน มีลักษณะ ดังนี้

- (1) มีผลงานดีเด่นหรือเป็นแบบอย่างอันควรแก่การสรรเสริญ หรือ
- (2) เป็นการกระทำที่ฝ่าอันตรายหรือเสี่ยงภัยเพื่อปกป้องชีวิตหรือทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์ ต่อสังคม หรือประเทศ
- (3) เป็นผู้นำนิติบุคคลใดคนหนึ่งหรือหลายคน เช่น ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการหรือที่ปรึกษาของนิติบุคคล ซึ่งได้กระทำความดีความชอบโดยเป็นผู้มีบทบาทหรือส่วนสำคัญในการสนับสนุน หรือผลักดันให้นิติบุคคลบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์ อาจพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลดังกล่าวได้ กรณีนี้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์จะต้องมีหนังสือ รับรอง และสามารถพิสูจน์ให้เห็นว่า ผลงานความดีความชอบที่นำมาเสนอขอพระราชทาน หากมิใช่เพราะบุคคลผู้นั้นแล้ว การบริจาดดังกล่าวจะเป็นไปไม่ได้ และที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคล หรือกรรมการบริหารนิติบุคคลนั้นมีมติเห็นควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้จะต้องมีหนังสือรับรองหรือรายงานการประชุมของที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคลหรือกรรมการบริหารนิติบุคคลนั้นประกอบการพิจารณาด้วย

- (4) เป็นผู้นำคณะบุคคลจัดกิจกรรมเป็นการเฉพาะกิจ และมีรายได้หรือทรัพย์สิน บริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยต้องมีหลักฐานยืนยันว่า ผู้ได้รับการเสนอชื่อ ขอพระราชทานนั้นเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการจัดหา และรวบรวมทรัพย์สินด้วยความวิริยะ อุตสาหะสุจริต และปราศจากข้อครหาใด ๆ จนเป็นที่ยอมรับใน หมู่คณะผู้ร่วมกิจกรรม และผู้ร่วมบริจาคให้เป็นผู้นำและสมควรขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้

3.1.2 การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์

- (1) เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น เพื่อการศึกษา การศึกษา การสาธารณสุข การแพทย์ การพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ หรือความมั่นคงของชาติ
- (2) ทรัพย์สินที่บริจาคต้องเป็นของผู้บริจาคหรือผู้บริจาคมีสิทธิบริจาคได้ในนามของตน

3.2 เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ เริ่มขอพระราชทาน ชั้นตราไค และขอได้สูงสุดถึงชั้นตราไค

3.2.1 กรณีการกระทำความดีความชอบที่เป็นผลงาน

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ให้เริ่มต้นขอจากชั้นที่ 7 เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ และให้เสนอขอพระราชทานในชั้นสูงขึ้นไปหนึ่งชั้นตราตามลำดับจนถึงชั้นที่ 1 ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ เว้นแต่พระราชกฤษฎีกาจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

สำหรับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดให้แก่ผู้นำนิติบุคคล หรือคณะบุคคลซึ่งกระทำความดีความชอบ ให้พิจารณาตามจำนวนเงินหรือมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาค โดยการเสนอขอแต่ละชั้นตราต้องมีรายการบริจาคทรัพย์สินไม่ต่ำกว่า 3 เท่า ของการบริจาคทรัพย์สิน

3.2.2 กรณีการกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สิน

- (1) การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้บริจาคทรัพย์สิน เป็นไปตามมูลค่าของทรัพย์สิน ดังนี้

100,000 บาทขึ้นไป	ขอ	ร.ง.ภ.
200,000 บาทขึ้นไป	ขอ	ร.ท.ภ.
500,000 บาทขึ้นไป	ขอ	บ.ภ.
1,500,000 บาทขึ้นไป	ขอ	จ.ภ.
6,000,000 บาทขึ้นไป	ขอ	ต.ภ.
14,000,000 บาทขึ้นไป	ขอ	ท.ภ.
30,000,000 บาทขึ้นไป	ขอ	ป.ภ.

- (2) การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาคใช้หลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาค ดังนี้
- การบริจาคที่ดิน ให้ถือตามราคาที่เจ้าพนักงานรับรองตามราคาประเมินทุนทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรม ในขณะที่รับบริจาค
 - การบริจาคเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินไทยตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลา และสถานที่ที่รับบริจาค
 - การบริจาคทรัพย์สินอื่นนอกจากข้างต้นและเงินตรา ให้ถือตามราคาตลาดของทรัพย์สินนั้นในขณะที่รับบริจาค
- (3) การบริจาคทรัพย์สินที่มีผู้ร่วมบริจาคหลายคน ให้แสดงรายละเอียดด้วยว่า ผู้บริจาคแต่ละคนได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่าใด ในกรณีที่มีได้แสดงรายละเอียดดังกล่าวไว้ให้ถือว่า ผู้บริจาคแต่ละคนได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่า ๆ กัน
- (4) กรณีผลงานการกระทำความดีความชอบโดยการบริจาคทรัพย์สินที่กระทำในนามนิติบุคคล เกิดจากการสนับสนุนหรือการผลักดันของผู้นำนิติบุคคลมากกว่า 1 คน และผลงานการกระทำนั้นดีเด่นเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ราชการชัดเจนไม่แตกต่างกัน ให้ถือว่าแต่ละคนมีผลงานเท่ากัน และแต่ละคนเสนอขอได้ในสัดส่วนของทรัพย์สินที่เท่ากัน ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน สรุปลงผลงานของแต่ละคนให้ชัดเจนตามมาตรา 10 (1) ของพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. 2538 ตามสัดส่วนของเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามข้อ 3.2.1

3.2.3 แนวทางการพิจารณาการกระทำความดีความชอบ เพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

- (1) ไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มหรือพวก หรือหมู่คณะ
- (2) ไม่เกิดประโยชน์กับตนเองอย่างเห็นได้ชัด
- (3) ไม่มีลักษณะเป็นเชิงการค้า ธุรกิจ หรือได้รับผลตอบแทนจากผลงานนั้น ๆ
- (4) การบริจาคทรัพย์สินเพื่อการศาสนา สถานประกอบการศาสนิกต้องแสดงหลักฐานประกอบว่า นำทรัพย์สินไปใช้และก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะอย่างไร
- (5) ทรัพย์สินที่บริจาคให้แก่ราชการจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลหรือคณะบุคคลนั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่เห็นได้ว่า สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์แก่สาธารณะได้ หากทรัพย์สินที่บริจาคไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะหรือเป็นภาระแก่

ทางราชการ ห้ามมิให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ๆ นำรายการบริจาดดังกล่าว มาใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- (6) การกระทำความดีความชอบในกรณีบริจาดทรัพย์สิน นิติบุคคลหรือผู้นำนิติบุคคล นั้นต้องไม่ได้รับประโยชน์โดยชัดแจ้ง ทั้งในทางตรงและทางอ้อมเกี่ยวเนื่องจากการ บริจาดทรัพย์สินนั้น เว้นแต่ประโยชน์ของผู้นำนิติบุคคลในด้านสังคม ไม่ถือว่าเป็น ข้อจำกัดในการพิจารณา
- (7) ทรัพย์สินที่นิติบุคคลบริจาดให้แก่ราชการ ในกรณีที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมหรือ ค่าใช้จ่ายในการบริจาดตามกฎหมาย ให้ผู้บริจาดเป็นผู้รับภาระในส่วนนี้ หาก ผู้รับบริจาดเป็นผู้รับภาระในส่วนนี้แล้ว จะนำรายการนั้นมาใช้ประกอบการเสนอ ขอพระราชทานไม่ได้
- (8) กรณีนิติบุคคลที่เป็นผู้บริจาดถูกกล่าวหาว่าหลบเลี่ยงการชำระภาษี หรือดำเนิน กิจการที่ผิดกฎหมาย ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่พิจารณาเสนอขอพระราชทาน จะรอการพิจารณาขอพระราชทานสำหรับผู้นำนิติบุคคลนั้นไว้ก่อนก็ได้ และกรณี ผู้นำนิติบุคคลอยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงชำระภาษี หรือดำเนิน กิจการที่ผิดกฎหมาย ห้ามมิให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานเสนอขอพระราชทาน ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลดังกล่าว

3.3 คุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน

คุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ จะต้องมีความดี และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้ คือ

- (1) มีความประพฤติดี
- (2) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (3) ไม่เคยถูกเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯตามกฎหมายนี้ หรือตามกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นการต้องส่งคืนเนื่องจากได้รับพระราชทานในชั้นสูงขึ้นไป

3.4 กรณีการกระทำความดีความชอบให้แก่นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบ กิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์

การกระทำความดีความชอบ กรณีผลงานที่กระทำให้แก่นิติบุคคลที่มีใช้ส่วนราชการ ต้อง กระทำความดีความชอบให้แก่นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ตาม รายชื่อสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยปัจจุบันนี้รายชื่อนิติบุคคลที่ได้รับ ประกาศรายชื่อในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 35 แห่ง ดังนี้

- (1) มุลนิธิชัยพัฒนา
- (2) มุลนิธิจุฬาลงกรณ์
- (3) มุลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
- (4) มุลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- (5) มุลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์
- (6) มุลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์
- (7) มุลนิธิส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนในชุมชนแออัดในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
- (8) มุลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- (9) มุลนิธิราชประชาสมาสัยในพระบรมราชูปถัมภ์
- (10) มุลนิธิราชสุดา
- (11) มุลนิธิโรคเรื้อนพุดหง
- (12) มุลนิธิฮั่วเคี้ยวปอเด็กเชียงตุง (ปอเด็กตุง)
- (13) มุลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย
- (14) มุลนิธิอานันทมหิดล
- (15) มุลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลในพระบรมราชูปถัมภ์
- (16) มุลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
- (17) มุลนิธิแพथ์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- (18) ศิริราชมูลนิธิ
- (19) มุลนิธิโรงพยาบาลสงฆ์
- (20) มุลนิธิโรงพยาบาลเลิศสิน
- (21) มุลนิธิโรงพยาบาลราชวิถี
- (22) มุลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช
- (23) มุลนิธิโรงพยาบาลตำรวจ
- (24) มุลนิธิรามธิบดี
- (25) มุลนิธิโรงพยาบาลสวนดอก
- (26) มุลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
- (27) มุลนิธิชาเทียม
- (28) สมาคมสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- (29) มุลนิธิพระดาบส
- (30) มุลนิธิโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
- (31) มุลนิธิป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- (32) มุลนิธิสิริวัฒนภักดี เซสเซียในพระบรมราชินูปถัมภ์
- (33) มุลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- (34) มุลนิธิสมเด็จพระมหิตตลาภิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
- (35) มุลนิธิเด็กโรคหัวใจ

4. การออกหนังสือรับรองการกระทำความดีความชอบเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

โดยที่การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเรื่องสำคัญ และมีระยะเวลาดำเนินการล่วงหน้าได้ไม่เร่งด่วน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี จึงได้มีหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0217/ว 276 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2538 กำชับให้หัวหน้าส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา ให้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองและรายการบริจาคตพย์สิน หรือรับรองผลงานการกระทำความดีความชอบเป็นผู้ลงนามรับรองด้วยตนเอง โดยไม่มอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน

4.1 กรณีการกระทำความดีความชอบที่เป็นผลงาน

4.1.1 การกระทำความดีความชอบที่เป็นผลงานตามมาตรา 8 (1) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ.2538 เพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกองสำหรับส่วนราชการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าฝ่ายสำหรับรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองสำหรับสภาอากาศไทยหรือหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณีเป็นผู้รับรองผลงาน โดยต้องระบุผลงาน การปฏิบัติงาน และระยะเวลาปฏิบัติในหน้าที่ต่าง ๆ

4.1.2 การรับรองการกระทำความดีความชอบที่เป็นผลงานของผู้นำนิตบุคคล หรือคณะบุคคล ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0207/ว 112 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2545 ให้หัวหน้าส่วนราชการที่ได้รับประโยชน์ หรือเกี่ยวข้องซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 10 หรือผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเทียบเท่าผู้ว่าการหรือผู้อำนวยการสำหรับรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเลขาธิการสภาอากาศไทยสำหรับสภาอากาศไทยแล้วแต่กรณีเป็นผู้รับรองผลงานโดยจะต้องระบุรายละเอียดการปฏิบัติงาน และระยะเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของผู้นำนิตบุคคลให้ชัดเจน หากมีการแต่งตั้งให้มีการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งหลักฐานยืนยันว่าเป็นผู้มีบทบาท หรือส่วนสำคัญในการสนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดผลงานความดีความชอบดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่รับบริจาคตพย์สินจะต้องออกหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคตพย์สิน (นร.2) ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.2 ประกอบด้วย

4.2 กรณีบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์

4.2.1 การลงลายมือชื่อรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินจำแนกตามหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์ ดังนี้

ลำดับ	หน่วยงานที่ได้รับประโยชน์ จากการบริจาคทรัพย์สิน	ผู้มีอำนาจลงนาม		หมายเหตุ
		ไม่เกิน 5 แสนบาท	เกิน 5 แสนบาท	
1	หน่วยงานในราชการส่วนกลาง	อธิบดี หรือ หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็น กรม		
2.	หน่วยงานในราชการส่วนภูมิภาค	1. หัวหน้าส่วนราชการ ประจำอำเภอและ 2. นายอำเภอแห่งท้องที่ที่ มีการบริจาค	1. หัวหน้าส่วนราชการ ประจำจังหวัดและ 2. ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่ง ท้องที่ที่มีการบริจาค	
3.	หน่วยงานในราชการส่วนท้องถิ่น (ก) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล เมืองพัทยา (ข) สภาตำบล องค์การบริหาร ส่วนตำบล หรือองค์การ ปกครองท้องถิ่นอื่น	ปลัดองค์การบริหารส่วน จังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัด อบต. ปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี	ผู้ว่าราชการจังหวัด เว้นแต่กรณีบริจาคให้แก่ อบต. ต้องให้นายอำเภอ แห่งท้องที่ลงนามร่วมด้วย	
4.	กรุงเทพมหานคร	ปลัดกรุงเทพมหานคร		
5.	รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ	ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่มีชื่อเรียก อย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่าผู้ว่าการหรือผู้อำนวยการ		
6.	หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ	เลขาธิการ ผู้ว่าการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่มีชื่อเรียก อย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่าเลขาธิการหรือผู้ว่าการ		
7.	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	อธิการบดี		
8.	สภาอากาศไทย	เลขาธิการสภาอากาศไทย		
9.	นิติบุคคลที่ปรากฏชื่ออยู่ใน รายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรี ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	ผู้แทนนิติบุคคลนั้นและเหรียญกษาปณ์ หรือ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน		

4.2.2 ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินเพื่อการศาสนา

ลำดับ	เขตพื้นที่บริจาค	ผู้มีอำนาจลงนาม		หมายเหตุ
		ไม่เกิน 5 แส่นบาท	เกิน 5 แส่นบาท	
1.	การบริจาคทรัพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตจังหวัด	1. หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอที่เกี่ยวข้องและ 2. นายอำเภอแห่งท้องที่ที่มีการบริจาค	1. หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องและ 2. นายอำเภอแห่งท้องที่ที่มีการบริจาค	ศาสนสถานที่ได้รับบริจาคต้องแสดงหลักฐานประกอบว่าได้นำทรัพย์สินไปใช้และก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะอย่างใด
2.	การบริจาคทรัพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตกรุงเทพมหานคร	1. ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและ 2. ผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่ที่มีการบริจาค	อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เกี่ยวข้อง	ไปใช้และก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะอย่างใด

4.2.3 การบริจาคทรัพย์สินที่มีได้กระทำให้แก่หน่วยงาน แต่เป็นการกระทำเพื่อสาธารณประโยชน์

การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ที่มีได้กระทำให้แก่หน่วยงาน สามารถออกหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อไปนี้

ลำดับ	เขตพื้นที่บริจาค	ผู้มีอำนาจลงนาม		หมายเหตุ
		ไม่เกิน 5 แส่นบาท	เกิน 5 แส่นบาท	
1	การบริจาคทรัพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตจังหวัด	1. หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอที่เกี่ยวข้องมากที่สุด และ 2. นายอำเภอท้องที่ที่มีการบริจาค	1. หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องมากที่สุด และ 2. ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการบริจาค	
2.	การบริจาคทรัพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตกรุงเทพมหานคร	1. ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมากที่สุด และ 2. ผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่ที่มีการบริจาค	1. อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เกี่ยวข้องมากที่สุด	

4.2.4 กรณีการรับรองผลงานความดีความชอบของผู้นำนิติบุคคลที่ได้บริจาคทรัพย์สินในนามนิติบุคคล

การรับรองผลงานความดีความชอบที่ผู้นำนิติบุคคลได้บริจาคทรัพย์สินในนามนิติบุคคล ให้ถือปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.2538 มาตรา 15 มาตรา 16 หรือมาตรา 17 โดยอนุโลมใช้แบบหนังสือรับรองตาม ที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด นอกจากนี้ หนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินดังกล่าว จะต้องระบุจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคและรายการทรัพย์สินที่บริจาคให้ชัดเจนตามจริง ทั้งนี้ ในส่วนที่กำหนดให้ผู้ขอพระราชทานเป็นผู้ลงนามให้ผู้แทนนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ลงนามผูกพันนิติบุคคลลงนามพร้อมทั้งประทับตราของนิติบุคคลนั้น

4.2.5 กรณีการกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินในต่างประเทศ

การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินที่กระทำในต่างประเทศ เอกอัครราชทูต หรือกงสุลไทย เป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน

5. การพิจารณาเสนอขอพระราชทานหน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานและคณะกรรมการพิจารณา และตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติ ความประพฤติ การกระทำความดีความชอบ และความเหมาะสมของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน

5.1 หน่วยงานใดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำ ความดีความชอบ

หน่วยงานที่พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ผู้กระทำ ความดีความชอบเป็นไปตามตารางดังต่อไปนี้

หน่วยงานที่ได้รับประโยชน์	หน่วยงานพิจารณาเสนอขอพระราชทาน
<ul style="list-style-type: none"> ราชการส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> ราชการส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ
<ul style="list-style-type: none"> ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> จังหวัดที่ตั้งราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้น
<ul style="list-style-type: none"> การกระทำความดีความชอบให้แก่สภากาชาดไทย 	<ul style="list-style-type: none"> สภากาชาดไทย
<ul style="list-style-type: none"> การกระทำความดีความชอบให้แก่นิติบุคคลที่ปรากฏชื่ออยู่ในรายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดประกาศในราชกิจจานุเบกษา 	<ul style="list-style-type: none"> ส่วนราชการที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดในการกระทำความดีความชอบนั้น

อนึ่ง กรณีการทำความดีความชอบให้แก่หลายหน่วยงาน ให้หน่วยงานที่ได้รับประโยชน์จากผลงานความดีความชอบมากที่สุด หรือหน่วยงานที่ได้รับบริจาคมากที่สุดแล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

5.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติ ความประพฤติ การทำความดีความชอบ และความเหมาะสมของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

หน่วยงานที่พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้ทำความดีความชอบ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติ ความประพฤติ การทำความดีความชอบ และความเหมาะสมของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการไว้ ดังนี้

ส่วนราชการ/หน่วยงาน	ประธาน	กรรมการ
ระดับกรม รัฐวิสาหกิจ สภาอากาศไทย	<ul style="list-style-type: none"> ● อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการ ● หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ● อธิการบดี ● ปลัดกรุงเทพมหานคร ● เลขาธิการสภาอากาศไทย 	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ 7 หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ระดับหัวหน้าฝ่าย ● ให้กรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการ
ระดับจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ว่าราชการจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> ● หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ 7 ● ให้กรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการ
ระดับกระทรวง	<ul style="list-style-type: none"> ● ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือ ปลัดกระทรวง หรือ ปลัดทบวง 	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ 8 ● ให้กรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการ

6. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลบางประเภท

6.1 การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศ

- 6.1.1 เป็นการขอให้แก่ชาวต่างประเทศที่มีเชื้อสายการของต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การต่างประเทศ หรือลูกจ้างของรัฐบาลไทยตามคราวแห่งความชอบ
- 6.1.2 กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมที่ได้รับประโยชน์หรือที่เกี่ยวข้องมากที่สุด เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน
- 6.1.3 แจ้งกระทรวงการต่างประเทศเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชั้นตราที่จะเสนอขอพระราชทาน (บ.ภ. - ต.ภ.)
- 6.1.4 กรณีมีความจำเป็นต้องทาบตามรัฐบาลแห่งประเทศที่ชาวต่างประเทศนั้นถือสัญชาติ ให้กระทรวงการต่างประเทศทาบตามรัฐบาลแห่งประเทศนั้น หากไม่ขัดข้องให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เสนอขอพระราชทานแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการเสนอขอพระราชทาน

6.2 การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ นักกีฬา บุคลากรโรงเรียนเอกชน บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับรางวัล หรือการยกย่องระดับชาติ

การขอพระราชทานให้แก่ นักกีฬา บุคลากรโรงเรียนเอกชน บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับรางวัลหรือการยกย่องระดับชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบัญชีที่ 3 บัญชีที่ 4 บัญชีที่ 5 หรือบัญชีที่ 6 ท้ายพระราชกฤษฎีกาฯ แล้วแต่กรณี โดยเสนอขอพระราชทานประจำปี

6.3 การขอพระราชทานให้แก่ผู้วายชนม์ มีหลักเกณฑ์อย่างไร

- 6.3.1 เสนอขอพระราชทานเฉพาะกรณีผู้วายชนม์ได้เคยกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนเป็นอย่างยิ่ง และเป็นการเสนอขอพระราชทานตามคราวแห่งความชอบ
- 6.3.2 กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม กรุงเทพมหานคร หรือสภาการศึกษาไทยที่ได้รับประโยชน์ หรือที่เกี่ยวข้องมากที่สุดจากการกระทำความดีความชอบของผู้วายชนม์แล้วแต่กรณี เป็นผู้เสนอขอพระราชทาน
- 6.3.3 ให้นำหน่วยงานที่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานส่งเอกสารและหลักฐานไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

.....

บัญชีแสดงรายการ และจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ประจำปี

รายการเอกสาร	จำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ชุด)	
	ชั้นสายสะพาย	ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย
☐ หนังสือรับรองการกระทำความดีความชอบ *		
— หนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร. 1)	4	4
— หนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร. 2)	4	4
☐ บัญชีแสดงคุณสมบัติผู้กระทำความดีความชอบ (นร. 3)	4	4
☐ บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย (นร. 4)	1	-
☐ บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย (นร. 5)	-	1
☐ รายงานการประชุมคณะกรรมการ	1	1
☐ เอกสารที่ใช้ในการประกอบหนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร.1) หรือหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร. 2)	4	4
☐ หนังสือรับรองความประพฤติผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	4	4
☐ สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	4	4

หมายเหตุ

- (1) ให้ออกหนังสือรับรองอย่างใดอย่างหนึ่งตามประเภทของการกระทำความดีความชอบ เว้นแต่กรณีการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำนิติบุคคล หรือคณะบุคคล จะต้องออกหนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร.1) และหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร.2) ทั้งสองฉบับ
- (2) เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องต้องลงนามรับรองสำเนาถูกต้องในสำเนาเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานทุกฉบับ

เอกสารที่ใช้ในการประกอบหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร. 2)

ประเภทการบริจาคทรัพย์สิน	เอกสารที่ใช้ประกอบการบริจาค
1. กรณีบริจาคเงิน	☐ เอกสารแสดงการบริจาคเงิน หากเป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลา และสถานที่ที่รับบริจาค
2. กรณีบริจาควัสดุ สิ่งของ	☐ เอกสารการประเมินราคาวัสดุ สิ่งของ โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริจาควัสดุก่อสร้าง จะต้องแนบใบประเมินราคาวัสดุก่อสร้าง ณ วันที่บริจาค (จำแนกชนิด และจำนวนอย่างละเอียด) โดยสำนักงานโยธาธิการ และผังเมืองจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. กรณีบริจาคที่ดิน	☐ สำเนาโฉนดและหน้าสารบัญจดทะเบียนโฉนด ☐ หนังสือประเมินราคาที่ดิน ณ วันที่บริจาค โดยสำนักงานที่ดินจังหวัด ☐ แผนที่บริเวณที่ดินที่บริจาค โดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินบริเวณรอบข้างที่ดินบริจาค, เส้นทางคมนาคม ☐ ภาพถ่ายที่ดินที่บริจาค
4. กรณีบริจาคทรัพย์สินให้แก่วัด และสถานประกอบ ศาสนกิจ	☐ เอกสารแสดงการบริจาคทรัพย์สินตาม ข้อ 1, 2 หรือ 3 แล้วแต่กรณี ☐ สำเนาบัญชีทรัพย์สินของวัด / สถานประกอบศาสนกิจที่แสดงการรับบริจาค และการใช้จ่ายทรัพย์สินที่บริจาค โดยให้เจ้าอาวาสและผู้รับผิดชอบด้านการเงินลงชื่อรับรอง
5. กรณีเสนอขอพระราชทาน ให้แก่ผู้นำนิติบุคคล หรือ คณะบุคคล	☐ เอกสารแสดงการบริจาคทรัพย์สินตาม ข้อ 1, 2, 3 หรือ 4 แล้วแต่กรณี ☐ กรณีเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำนิติบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนนิติบุคคล และหลักฐานแสดงรายชื่อ /จำนวนหุ้นส่วนนิติบุคคล - หนังสือรับรองหรือรายงานการประชุมของที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคล หรือ กรรมการบริหารนิติบุคคลที่มีมติเห็นควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้สนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดผลงานความดีความชอบที่นำมาเสนอขอพระราชทาน - หนังสือรับรองว่า ผู้ขอพระราชทานมิได้อยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงชำระภาษี หรือดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมาย ☐ กรณีเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำคณะบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือรับรอง/หลักฐานยืนยันว่า ผู้ได้รับการเสนอชื่อขอพระราชทานนั้น เป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการจัดหา/รวบรวมทรัพย์สินด้วยความวิริยะ อุตสาหะ สุจริต และปราศจากข้อครหาใดๆ จนเป็นที่ยอมรับในหมู่คณะผู้ร่วมกิจกรรม และผู้ร่วมบริจาคให้เป็นผู้นำ/สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ขั้นตอนการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

